

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Juventus renovata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

IN Divinis literis, quæ rem hanc austerius tractant, Aquila, Gryphus, Haliaëtus, & Milvius rapacitatem significant, & à sacris ut immunda rejiciuntur: per quas alites, ut signat Hefychius, intelligimus eos, qui cum sublimia quidem perscrutari videantur (cæli quippe motus & rationem stellarum situm atque naturam, quæque superioribus in elementis igne & aere sunt varietates, contemplationi vigiliisquæ, non sua tantum causa sed aliorum etiam institutionibus dediti) vita tamen & impotenti sint & malefici, dum vel insidias aliis intendunt, vel fordida quæque convenantur, suarum ita rerum satagentes, ut ad commoditates suas omnia contrahant, inexplebilique avaritia æstuantes, non suis tantum fruuntur, sed imbecilliorum quoque bona diripiunt, qualem Hieronymus notat sibi de Vivendi forma, ad Rusticum monachum, super Eremita quodam, qui publicas privatasquæ elemosynas in suum & suorum tantum usum verterat. Ita enim scribit: *Vidimus & planximus Christiani opes unius morse deprehensus, urbi que stipēs quasi in usum pauperum congregatas, stirpi & postremo derelictas.*

MALUS DÆMON. CAP. XIII.

NON imperite igitur Aquila divo Gregorio malignus est spiritus, animarum raptor. Ut vero ita quæ de perniciofa dominatione dicta sunt, quæ omnia ad mundi hujus Principem accommodari possunt jam prætereamus, habet & hoc proprium Aquila: quod pisces ab alto aere conpiscata, eos præcipiti cursu delapsa rapit. Pisces vero animarum hieroglyphicum esse, dictum Commentario suo.

PRINCEPS SIBI TANTUM STUDENS. CAP. XIV.

Facit aliquatenus proberbiū Aquilam volare docet. Hadriani VI. P. M. vivendi modus.

ADjungunt adhuc Ægyptii sacerdotes, Regem tantum rerum suarum satagentem, neque aliorum incommoda calamitatesve miserantem, per quam proposuissent Aquilam ostendi, eam quippe in astruendo nido sollicitam: illa siquidem, in solis excelsis, arduis & præcipitibus locis nidulatur, & omnino longe sublimius avolat, quam volatilia reliqua. Hinc fit, ut ab aliarum avium confortio atque consuetudine sese abducere videatur, qui quidem plerisque Regibus mos est, qualem in Hadriano sexto Pont. Max. viro Batavo vidimus, qui humanam omnem consuetudinem ita advertebatur, ut non nisi propria vel utilitate vel necessitate cogente, sui videndi copiam faceret. Quod si quod raro admodum vidisses, spatium in subiectos Pontificio palatio campos obequitaret, nulli accitis comitibus, nullo, ut Pontificum mos est, aris tinnuli signo dato, iter arripiebat: simulac præcipites, antistitesquæ & cohors reliqua ex officio assecuti essent, Equum ipse, nullius sublationem motus, citatiore gressu perurgebat, conspectumquæ omnem hominum, tamquam nihil ad se eorum ingenium pertineret, effugere properabat, seque in intimas palatii latebras occultabat.

PRÆ FAME MORIENS. CAP. XV.

Fame mori miserimū. Homerus Odyss. 11. Plato lib. 3. de Repub. Arist. lib. 9. de natur. anim. Psal. 102.

QUOD si hominem eo mortis genere periturum, quod Homero Platoni quæ omnium est miserimū, iidem significare voluissent, hieroglyphicum habebant Aquila, cujus rostrum esse normiter incurvatum: senescentibus enim Aquilis rostrum supernum accrescit adeo, incurvaturque subinde magis ac magis, ut nulla demum aperiendi data copia, inedia plerumquæ deficiant & extinguantur. Hinc illa in bibaces, *Aquila senectus*, exprobatio: quippe quæ amissa edendi facultate, hinc morem assidue sorbillare cogitur, vitamque aliquandiu pertenui ea ope protrahere. Ac ne usquam desint Græcorum fabulæ, commenti illi sunt, fuisse olim hominem, qui hospitem affecisset iniuriam, proindeque deorum ira in Aquilam commutatum, inque sceleris pœnam eo affectum malo, ut satius consumeretur.

JUVENTUS RENOVATA. CAP. XVI.

ADDunt alia quædam juniores, ut illud ex Psalmo interpretentur, *Renovabitur ut Aquila juvenis tua*, quod nescio cur nonnulli legunt, *Revocabitur*, cum Græce sit ἀνακινθίσεται. Divus Hieronymus Aquilam ait, ubi consentuerit, pennis supra modum gravari, ideoque fontem ab ea quæ cuius aspergine pennas egerat, quibus levata calorem intra se colligit, sanariquæ: tum primum oculos mox ab immerfatione in juventam redire. Eucherius Aquilas ait vi nimix fenestrix implumes fieri, & nido relatas à pullis suis vicissim ministrantibus pasci, donec deterfo senii veterano, cum pennis volat etiam

A etiam usum recipiant. D. Augustinus Aquilam ait senio gravatam rostri immodice crescentis ad- uncitate eo redigi, quod paulo ante dicebamus, ut nec os aperire, nec cibum ullo pacto capere pos- sit: impulsam itaque naturam vi, collidere rostrum ad petram, cujus attritu excussa ea parte, quae redun- dabat, ad cibum redire, atque ita ex eo senio reparari, ut omnino juvenescere videatur. Nostri pe- tram loco hoc Christum intelligunt, proque rostro adunco, pravitatis perversitatisque opera, quod Physiognomici ejus figuram nasum, uti superius dictum, iracundiae & rapacitatis indicium esse vo- lunt, hujusmodique homines avaros plurimum alieni appetentes, & ultionis studiosos inveniri. Vitia vero haec non alia excuti ratione, quam per Christi disciplinam queunt, atque ita pro juven- tutis renovatione animi depurationem intelligunt. Corpus enim nostrum ab adolescentia pergit in senium: verum anima sapientis, pii probatique viri, a senectate in adolescentiam transmittitur, atque ita homo hic exterior haecescit, & deficit indies, interior vero eo magis vigescit ac renova- tur, quo diutius in iusti honestique meditatione exercitioque vitam degit. Tale aliquid apud Pla- tonem invenias, dicente Socrate, *Tunc sanae mentis oculus acute cernere incipit, cum corporis oculus incipit hebescere.*

APOSTOLI. CAP. XVII.

Quod vero legitur in Evangelio Matthaei, *Ubi fuerit cadaver, illic & Aquila congregabuntur*: per *Aquila* *Apostoli.* cadaver, Adamantius Dominicae passionis mysterium interpretatur: per Aquilas, Apostolos, *cap. 40. 31.* de quibus etiam dixerit Esaias: *Assument pennas sicut Aquila, & current, & non lassabuntur, & ibunt, & non esurient*: sive ut alii legunt, *Current, & non labombunt, iter facient, & non lassabuntur.* Huic inter- pretationi ad stipulatur etiam Eucherius, qui loco hoc Evangelico pro Aquilis, sanctas animas accipi tradit, & Salomonicum illud, *Via Aquila in caelum*, de Christi ascensu intelligi debere contendit. Quod si ad eruditionem hanc profana etiam adjungere liceat, Antipatri memorabile fertur epigramma, si- ve illud Speusippi fuerit, in Platonis sepulchrum, quem ut divinum antiquitas universa venerata est, cujus ille animam ad sepulchrum e caelo allapsam in Aquilae speciem agnoscit:

*Δις τῆς πτῆς βέβηκας ἄνεξ τῶ Φενί ἢ τινός, εἰπέ,
Ἀστέρην ἔσθ' ἰσοῖς οἶκον δασσοκοπέτης;
Ψυχῆς ἐμῆ Πλάτωνος, δασσοπαιμένης ἐν Ὀλύμπῳ
Εἰκῶν, σῶμα δ' ἔζη γηγενὲς ἀρβίς ἔχει.
Cur, Aquila, ad tumulum hunc volitas? dic: nunquid ab astris
Hic habitare Deum forte aliquem intuita es?
Imo anima extincti sum diva Platonis, Olympum
Quae colo, sed corpus terrigenum Attica habet.*

*Epigramma
in Platonis
sepulchrum
à D. Laertio
in Platone*

INGENIUM VELOX. CAP. XVIII.

Pindarus cum aliis plerisque locis, tum praecipue Nemeis, ingenii promptitudinem & velocitatem per Aquilam ostendit, sumpta ab eo comparatione, quod praedam etiam valde procul distantem mira pernicitate nanciscatur, visuque ita polleat, ut profundissima quaeque prospectet, quae omnia ingeniorum acumini sunt accommodata. Idem cum Bachilidis & aemulorum suorum gloriam elevat, Corvos illos, se unum Aquilam jaciat, quod promptissimo ingenio nihil non concipiat quantumlibet arduum, & a terra marique remotum, mox & styli velocitate quaecumque conceperit assequatur. Ad hujusmodi rerum amplitudinem alludere mihi videtur Aristophanes Avibus, cum Atheniensibus aut adulatoribus, aut eorum spes inanes elusus, ait, *αἰσπὸς ἐν νεφέλῃσι γρηῃσσαι.* Nimirum enim oraculum acceperat Athenienses, fore ut tanto urbes reliquas post se intervallo relinquerent, quanto Aquila reliquas aves volatu superat. Et Sosithei dictum illud celebre super vi ejus impetuosa:

*Εἰς μυρίασ ὀρεῖδας αἰσπὸς σέβει.
Una Aquila innumeras exagitat aves.*

*Aquila in
nubibus
oritur.*

NILUS. CAP. XIX.

Atque Aquila hac quidem de causa Nili fluminis hieroglyphicum in sacris Aegyptiorum literis habita: quoniam enim Nilum perniciter currere, tantaque profunditate insurgere, observatum est

Gg

est